

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/77/2015
Identifikačné číslo spisu:	4110010188
Dátum vydania rozhodnutia:	26.09.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:4110010188.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Pavla Farkaša v trestnej veci obvineného H. Y. a spol. pre trestný čin krivého obvinenia podľa § 174 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31. decembra 2005 spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31. decembra 2005, o dovolaní obvineného K. H. podanom prostredníctvom obhajkyne JUDr. Dariny Kučerovej proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 3. decembra 2014, sp. zn. 1 To 52/2014, v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre z 23. marca 2015, sp. zn. 1 To 52/2014, na neverejnom zasadnutí konanom 26. septembra 2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného K. H. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nitra z 15. októbra 2013, sp. zn. 1 T 29/2010, boli obvinení H. Y. a K. H. uznaní za vinných zo spáchania trestného činu krivého obvinenia spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 1 (správne ods. 2 - pozn. dovolacieho súdu) k § 174 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31. decembra 2005 (ďalej len „Trestný zákon,“ respektíve „Tr. zák.“) na tom skutkovom základe, že

dňa 18. mája 2004 v sťažnosti pre porušenie zákona podanej Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky obvinení vedome uviedli nepravdivé skutočnosti súvisiace s výkonom právomoci sudcu Krajského súdu v W. JUDr. H. H., ktorý mal od každého z obvinených požadovať finančnú hotovosť vo výške po 16 597,- eur (500 000,- Slovenských korún) za účelom vyhovenia ich odvolaniu v inej trestnej veci.

Za to súd podľa § 37 Tr. zák. u obvineného H. Y. upustil od uloženia súhrnného trestu podľa § 35 ods. 2 Tr. zák., pretože mal za to, že trest uložený skorším rozsudkom Okresného súdu Žilina z 1. augusta 2011, sp. zn. 3 T 129/2007, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline z 5. apríla 2012, sp. zn. 3 To 102/2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 5. apríla 2012, je dostatočný.

Obvinenému K. H. bol za to podľa § 53 ods. 2 písm. b) a § 54 ods. 1 Tr. zák. uložený peňažný trest vo

výmere 5 000,- Sk (päťtisíc korún slovenských), čo po prepočítaní podľa § 438b Trestného zákona účinného od 1. januára 2006 (v znení zákona č. 498/2008 Z. z.) predstavuje čiastku 165,97 eur.

Podľa § 54 ods. 2 Tr. zák. súd zároveň vyslovil, že vymožená suma peňažného trestu pripadá štátu a podľa § 54 ods. 3 Tr. zák. ustanovil pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace.

Na podklade odvolaní prokurátorky Okresnej prokuratúry W. a oboch obvinených Krajský súd v Nitre rozsudkom z 3. decembra 2014, sp. zn. 1 To 52/2014, v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre z 23. marca 2015, sp. zn. 1 To 52/2014, rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. e), ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Nitra z 15. októbra 2013, sp. zn. 1 T 29/2010, vo výrokoch o trestoch.

Rozhodujúc podľa § 322 ods. 3 Tr. por., obvineného H. Y. odsúdil podľa § 148 ods. 4 Tr. zák. s poukazom na § 35 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. a § 40 ods. 1, ods. 5 písm. c) Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 4 (štyroch) rokov a 6 (šiestich) mesiacov. Podľa § 39a ods. 2 písm. b) Tr. zák. ho na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do II. nápravnovýchovnej skupiny. Krajský súd zároveň zrušil rozsudok Okresného súdu Žilina z 1. augusta 2011, sp. zn. 3 T 129/2007, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline z 5. apríla 2012, sp. zn. 3 To 102/2011, vo výroku o treste týkajúcom sa obvineného H. Y., ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Obvinenému K. H. krajský súd podľa § 174 ods. 1 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) roky, ktorého výkon mu podľa § 58 ods. 1 písm. a) Tr. zák. podmienene odložil. Podľa § 59 ods. 1 Tr. zák. určil skúšobnú dobu v trvaní 2 (dvoch) rokov.

Pritom odvolania obvineného H. Y. aj obvineného K. H. Krajský súd v Nitre podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Proti rozsudku krajského súdu podal prostredníctvom obhajkyne JUDr. Dariny Kučerovej obvinený K. H. dovolanie, dôvodiac tým, že konanie pred odvolacím súdom je postihnuté vadou uvedenou v ustanovení § 237 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov, pretože mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

V súlade s ustanovením § 376 Tr. por. prvostupňový súd dovolanie obvineného podané prostredníctvom obhajkyne JUDr. Dariny Kučerovej doručil na vyjadrenie stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry W. vo svojom vyjadrení k uvedenému dovolaniu obvineného zhrnula, že dôvodom, pre ktorý obvinený napáda postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu, je, že nebola zabezpečená videonahrávka získaná políciou počas jej monitorovacej akcie, na ktorej sa svedok E. Č.Á. mal vyjadríť, že sprostredkúva žiadosť sudcu - poškodeného svedka JUDr. H. H. - o úplatok vo výške 1 milióna Slovenských korún, ale súd sa uspokojil s popretím tejto žiadosti samotnými aktérmi. Na obvineným tvrdené reagovala poukazom na to, že za účelom preukázania údajného korupčného správania poškodeného bolo namontované záznamové zariadenie, pomocou ktorého boli opakovane robené záznamy na videokazety v časovom úseku dvoch týždňov, pričom pri ich vyhodnotení sa nezistili žiadne právne relevantné skutočnosti. K žiadosti o zabezpečenie videonahrávky vyhotovenej políciou uviedla, že táto bola opakovane zabezpečovaná súdom prvého stupňa, avšak sa nepreukázalo, že by existovala, čo podľa nej potvrdzujú správy nachádzajúce sa v spisovom materiáli, z ktorých zároveň vyplýva, že súd aktívne pristupoval k návrhu obhajoby na zabezpečenie predmetného dôkazu.

Vzhľadom na uvedené považovala prokurátorka Okresnej prokuratúry W. dovolanie obvineného za nedôvodné a navrhla zamietnuť ho.

Na základe výzvy prvostupňového súdu na odstránenie Najvyšším súdom Slovenskej republiky označených nedostatkov predmetného dovolania a na jeho zosúladenie s ustanovením § 374 ods. 1 a ods. 2 Tr. por. obvinený K. H. prostredníctvom obhajkyne JUDr. Evy Mišíkovej doplnil svoje dovolanie tak, že ním z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Tr. por. napadol rozsudok Krajského súdu v Nitre z 3. decembra 2014, sp. zn. 1 To 52/2014, v časti, ktorou bolo zamietnuté jeho odvolanie zo dňa 4. apríla 2014 proti rozsudku Okresného súdu Nitra z 15. októbra 2013, sp. zn. 1 T 29/2010. K tomu je potrebné dodať, že hoci obvinený podaným dovolaním výslovne neuplatnil dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. b) Tr. por., časť ním vznesených dovolacích námietok fakticky napĺňa aj jeho obsah.

Zásadné porušenie práva na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.) videl obvinený v skutočnosti, že na Okresnom súde Nitra začal vo veci pojednávať samosudca, ktorý až v deň vyhlásenia rozsudku zistil, že vo veci nebol príslušný konať, teda že súd konal v nezákonnom zložení. V priebehu konania pred samosudcom boli vykonané výsluchy svedkov, ktoré v následnom konaní pred senátom už neboli zopakované, čo obvinený vyhodnotil ako stratu možnosti realizovať svoje právo na obhajobu v konaní pred zákonným súdom (súdom v zložení senátu). Poukázal pritom na skutočnosť, že dotknuté výsluchy (t.j. výsluch poškodeného JUDr. H. H. zo 7. februára 2012, svedkov J. H. a J. E. zo 7. februára 2012, Ing. Z. Š. z 13. apríla 2012, Ing. H. R. z 29. mája 2012 a R. R., teraz Y. zo 14. mája 2012) sú dôkazmi, o ktoré oprelí svoje úvahy o vyslovení viny prvostupňový súd aj odvolací súd. Týmto postupom súdu došlo podľa názoru obvineného k porušeniu základných zásad trestného konania vyjadrených v § 2 ods. 9 a ods. 18 Tr. por.

Nezabezpečenie a nevykonanie dôkazu - v spise chýbajúceho a usvedčujúceho obrazovo-zvukového záznamu, majúceho sa nachádzať v archíve Úradu boja proti organizovanej kriminalite Prezídia Policajného zboru Západ - Trnava a spôsobilého podľa názoru obvineného aj samostatne odôvodniť iné rozhodnutie súdu - odvolacím súdom obvinený tiež vnímal ako zásadné porušenie práva na obhajobu. V tejto súvislosti obvinený, citujúc konkrétne hodnotiace závery uvádzané konajúcimi súdmi nižších stupňov v dovolaním napadnutých rozhodnutiach, ako aj vyhlásenia osôb nevystupujúcich v tomto trestnom konaní urobených v iných trestných konaniach, označil odvolacím súdom uvádzané odôvodnenie zamietnutia vykonania tohto dôkazu za svojvoľné a porušujúce zásadu rovnosti zbraní a princípu kontradiktórnosti konania ako aj základných zásad trestného konania vyjadrených v § 2 ods. 6, ods. 7, ods. 9 a ods. 14 Tr. por. Záverom odvolacieho súdu pritom oponoval poukazom na konkrétne vykonané dôkazy, ktoré boli podľa jeho názoru odvolacím súdom bagatelizované, avšak ktorých výkladom aj v rámci voľnej úvahy a hodnotením v ich súhrne treba pripustiť existenciu predmetného dôkazu a jeho kľúčový význam pre rozhodnutie v danej trestnej veci.

Napokon, v rámci naplnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. obvinený postupu odvolacieho súdu vyčítal, že tento mu v rozpore s § 2 ods. 9 Tr. por. a § 34 ods. 1 Tr. por. neumožnil vyjadriť sa k vyhodnoteniu dôkazov a k odvolaniu a tiež odmietol zaprotokolovať jeho vyjadrenie (záverečnú reč) predložené súdu. Obvinený pritom zdôraznil, že práve v tomto vyjadrení bol uvádzaný celý podstatný dôvod odvolania, ale popísaný aj chýbajúci dôkaz a dôvody, prečo je potrebné považovať za nutné ho zabezpečiť, vykonať a vyhodnotiť.

Svoje tvrdenie o nezákonnosti dôkazov (§ 371 ods. 1 písm. g) Tr. por.), na ktorých prvostupňový súd založil svoju argumentáciu, v rámci hodnotenia dôkazov v celom rozsahu prebratú aj odvolacím súdom do dovolaním napadnutého rozsudku, oprel obvinený o rovnaký dôvod, akým podaným dovolaním argumentoval už na odôvodnenie danosti dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Podľa neho výsluch svedka poškodeného JUDr. H. H. dňa 7. februára 2012, výsluch svedkyne J. H. dňa 7. februára 2012, výsluch svedkyne J. E. dňa 7. februára 2012, výsluch svedka Ing. Z. Š. dňa 13. apríla 2012, výsluch svedka Ing. H. R. dňa 29. mája 2012, výsluch svedka R. Y. (pôvodne R.) dňa 14. mája 2012, ale ani konfrontácia svedka poškodeného s obvinenými na hlavnom pojednávaní dňa 7. februára 2012 neboli vykonané zákonným spôsobom, keďže boli vykonané pred súdom, ktorý pojednával v nezákonnom zložení, keď hlavné pojednávanie bolo vedené pred samosudcom, hoci malo byť vykonávané pred senátom. Obvinený súčasne potvrdil, že v postavení obžalovaného súhlasil s čítaním výpovedí, ale vzápätí doplnil, že sa jednalo o súhlas, ktorý bol podmienený zákonnosťou týchto skôr vykonaných dôkazov, bez ktorej nie je možné takýto súhlas vziať na vedomie. Zdôraznil, že daným

súhlasom nemožno ospravedlniť nezákonne vykonané dôkazy a na ich základe dokonca vykonať ďalšie nezákonné dôkazy. Keďže predmetné dôkazy neboli získané podľa ustanovení Trestného poriadku alebo podľa ustanovení osobitného zákona, ich prečítaním pred senátom prvostupňového súdu došlo podľa jeho presvedčenia k porušeniu ustanovenia § 119 ods. 2 Tr. por. a zároveň aj k porušeniu ustanovenia § 2 ods. 8 Tr. por.

V súvislosti s právnym posúdením zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.) obvinený, poukazujúc na to, že pri posudzovaní viny páchatel'a trestného činu krivého obvinenia podľa § 174 Tr. zák. sa nestačí zaoberať iba otázkou, či osoba, ktorú tento obvinil, skutočne spáchala trestný čin, prípadne preň bola stíhaná a odsúdená, ale je tiež potrebné preukázať, že si páchatel' tohto trestného činu bol vedomý toho, že inú osobu nepravdivo obviňuje, mal za to, že vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že v čase skutku nemal vedomosť (a doposiaľ nemá vedomosť) o tom, že ním uvádzané skutočnosti sú nepravdivé, ako aj to, že trestné oznámenie nechcel podávať, ale bol k tomu nahovorený zo strany polície. Z uvedeného vyvodil, že z hľadiska naplnenia subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu, o ktorý ide, absentuje vedomostná i vôľová zložka tohto obligatorného znaku skutkovej podstaty dotknutého trestného činu. Vzhľadom na to trval na tom, že z dôvodu objektívnej absencie subjektívnej stránky skutkovej podstaty príslušného trestného činu bol zistený skutok nesprávne právne posúdený ako trestný čin krivého obvinenia.

Obvinený v podanom dovolaní tiež upozornil na to, že v rozsudku súdu prvého stupňa je chybné uvedená kvalifikácia spolupáchateľstva ustanovením § 9 ods. 1 Tr. zák., hoci správne má byť § 9 ods. 2 Tr. zák., pričom odvolací súd tento nedostatok taktiež neodstránil. Obvinený považoval za pochybenie aj posudzovanie skutku, za spáchanie ktorého bol odsúdený, podľa Trestného zákona účinného do 31. mája 2005, hoci skutok mal byť spáchaný dňa 18. mája 2004, keď bol Trestný zákon účinný vo svojom znení do 31. júla 2004. Aj uvedené nedostatky sú podľa obvineného dôkazom toho, že ako prvostupňový súd, tak ani odvolací súd nevenovali právnemu posúdeniu zisteného skutku dostatočnú pozornosť.

Záverom podaného dovolania, nad mieru uplatnených dovolacích dôvodov, obvinený rozsiahlou analýzou jednotlivých výrokov konajúcich súdov uvedených v odôvodneniach ich rozhodnutí, deklaroval svojvoľnosť, tendenčnosť, účelovosť a jednostrannosť hodnotenia vykonaných dôkazov konajúcimi súdmi bez opory v ich obsahu a súčasne ignorovanie vybraných z nich, zároveň ponúkajúc vlastný spôsob interpretácie vykonaných dôkazov. Zároveň však konštatoval, že aj ilustrovaný svojvoľný postup súdov pri hodnotení vykonaných dôkazov spôsobil nesprávnosť napadnutého rozsudku v časti zamietnutia jeho odvolania. Pozornosť tiež upriamil na dĺžku konania viac ako 10 rokov od spáchania skutku, pre ktorý sa trestné konanie vedie.

Na základe uvedených skutočností obvinený prostredníctvom obhajkyne JUDr. Evy Mišíkovej žiadal, aby dovolací súd vyhovel podanému dovolaniu; podľa § 386 ods. 1 Tr. por. rozsudkom vyslovil, že z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. v nadväznosti na porušenie ustanovení § 2 ods. 6, ods. 7, ods. 9, ods. 14 a ods. 18 Tr. por. a § 34 ods. 1 Tr. por., z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. v nadväznosti na porušenie ustanovení § 119 ods. 2 Tr. por. a § 2 ods. 18 Tr. por. a z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. v nadväznosti na nesprávne právne posúdenie zisteného skutku podľa § 174 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. júla 2004 bol rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 3. decembra 2014, sp. zn. 1 To 52/2014, a v konaní, ktoré mu predchádzalo, porušený zákon v jeho neprospech; podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Nitre a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Krajskému súdu v Nitre prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Na základe pokynu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bolo vyjadrenie prokurátorky Okresnej prokuratúry W. podané k dovolaniu obvineného podanému prostredníctvom obhajkyne JUDr. Dariny Kučerovej súdom prvého stupňa doručené obvinenému a jeho obhajkyňi JUDr. Darine Kučerovej.

Obvinený sa k uvedenému vyjadreniu prokurátorky Okresnej prokuratúry W. vyjadril prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. Evy Mišíkovej v tom istom podaní, ktorým realizoval aj doplnenie svojho dovolania, pričom odkazujúc na v doplnení dovolania uvádzané závery, vyplývajúce podľa jeho názoru z

vykonaných dôkazov, v zmysle ktorých požadovaná nahrávka nepochybne bola vyhotovená, sa s dotknutým vyjadrením prokurátorky nestotožnil.

Doplnenie dovolania obvineného K. H. podané prostredníctvom obhajkyne JUDr. Evy Mišíkovej (ktorého súčasťou je aj jeho reakcia na vyjadrenie prokurátorky Okresnej prokuratúry W. k jeho dovolaniu) bolo súdom prvého stupňa zaslané na vyjadrenie Okresnej prokuratúry W., spoluobvinenému H. Y. i poškodenému JUDr. H. H..

Popri prevzatí argumentácie z predchádzajúceho vyjadrenia k dovolaniu obvineného sa prokurátorka Okresnej prokuratúry W. vo svojom vyjadrení k podanému doplneniu dovolania obvineného vyjadrila aj k výhradám obvineného smerujúcim k nezákonnosti dôkazov vykonaných pred súdom v nezákonnom zložení. V tejto súvislosti pripomenula, že na hlavnom pojednávaní, na ktorom došlo k čítaniu výpovedí z konania pred samosudcom, sám obvinený súhlasil s ich čítaním. Zdôraznila, že tieto výpovede boli pred senátom prečítané v plnom rozsahu, pričom žiadna z procesných strán nemala k ich zákonnosti pripomienky. Doplnila, že v prípade, ak by obvinený v tom čase s ich čítaním nesúhlasil, došlo by k ich znovu vykonaniu. K námietkam obvineného vzneseným doplnením dovolania v intenciách § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. prokurátorka prezentovala presvedčenie, že v rámci rozsiahleho dokazovania v konaní pred súdom bolo zabezpečené dostatočné množstvo dôkazov preukazujúcich naplnenie skutkovej podstaty žalovaného prečinu, vrátane zavinenia oboch obvinených. Vzhľadom na uvedené preto zotrvala na svojom návrhu dovolanie obvineného ako nedôvodné zamietnuť.

Spoluobvinený H. Y. v zmysle svojho vyjadrenia k doplneniu dovolania obvineného K. H. s týmto i jeho dôvodmi uplatnenými podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Tr. por. súhlasil, pričom zdôraznil, že aj rozhodnutie o jeho vine bolo vyslovené senátom na základe prečítania výsluchov (dôkazov), ktoré neboli vykonané pred senátom, ale pred samosudkyňou.

Vyjadrenia Okresnej prokuratúry W. i spoluobvineného H. Y. k doplneniu dovolania obvineného K. H. boli následne súdom prvého stupňa doručené obvinenému K. H. a jeho obhajkyňi JUDr. Eve Mišíkovej.

Obvinený opätovne, a to sám i prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. Evy Mišíkovej, využil možnosť zaujať k doručeným vyjadreniam prokuratúry a spoluobvineného H. Y. stanovisko, v ktorom, opakujúc svoju argumentáciu, na ktorej založil podanie dovolania, vyjadril nesúhlas s podaniami Okresnej prokuratúry W., označiac tieto za svojvoľné a zľahčujúce, ako aj akceptáciu vyjadrenia spoluobvineného H. Y. ako korešpondujúceho s jeho tvrdeniami. Obhajkyňa JUDr. Eva Mišíková bližšie ozrejmila, v čom má spočívať nezákonnosť výsluchov, z ktorých zachytené výpovede boli čítané v rámci hlavného pojednávania konaného pred senátom, zdôrazniac, že čítané v rámci hlavného pojednávania môžu byť len také dôkazy, ktoré boli vykonané v predchádzajúcim konaní zákonným spôsobom, a to bez ohľadu na následný súhlas či nesúhlas obvineného. Výsluchy, o ktoré ide v predmetnej trestnej veci, totiž neboli - ako vykonané pred samosudkyňou - vykonané pred príslušným orgánom, a teda neboli vykonané zákonným spôsobom, a preto nemohli byť na hlavnom pojednávaní pred senátom čítané. Pridŕžajúc sa svojej skoršej argumentácie aj vo vzťahu k ostatným uplatneným dovolacím dôvodom, obvinený prostredníctvom svojej obhajkyne zotrval na podanom dovolaní, jeho doplnení a ním vznesenom dovolacom petite.

Poškodený sa k dovolaniu, jeho doplneniu, ani k nadväzujúcim vyjadreniam Okresnej prokuratúry W. v určenej lehote žiadnym spôsobom nevyjadril.

Následne súd prvého stupňa po odstránení vytknutých nedostatkov predložil vec dovolaciemu súdu.

Najvyšší súd zistil, že dovolanie proti napadnutému rozsudku je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. a), h) a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 372 a § 373 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por., a nie je daný dôvod na postup súdu podľa § 382 písm. a), písm. b), písm. d),

písm. e) ani písm. f) Tr. por.

Dovolací súd po preskúmaní spisového materiálu zistil, že dovolanie obvineného K. H. nie je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb, ktoré by svojím charakterom mohli mať výrazný vplyv na konanie a jeho procesný výsledok, a preto je potrebné ich odstrániť, a ktoré sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. *expresis verbis* vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Podľa § 371 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať ak:

b) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

c) zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu,

g) rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom,

i) rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávného ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa ustálenej praxe dovolacieho súdu vo vzťahu k výkladu dovolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. g) a písm. i) Tr. por. je potrebné uviesť nasledovné:

Nezákonne zloženým súdom (§ 371 ods. 1 písm. b) Tr. por.) sa rozumie súd, ktorý je obsadený v rozpore s ustanoveniami určujúcimi zloženie súdneho orgánu, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť. Pôjde najmä o prípady, keď rozhodoval samosudca namiesto senátu alebo keď bol senát súdu zložený z predsedu senátu a prísediacich, hoci mal rozhodovať senát zložený len zo sudcov, alebo naopak, či keď senát rozhodoval v neúplnom zložení, a pod. Trestný poriadok ako aj zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vymedzujú obsadenie súdu od samosudcu až po rozmanité rozhodovacie útvary (senáty) zložené z troch a viacerých sudcov.

Zásadným porušením práva na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.) sa rozumie najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe, teda stav, keď obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať, a zároveň orgány činné v trestnom konaní alebo súd, v tomto čase skutočne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním. Výnimočne môže ísť aj o iné pochybenie súdu alebo orgánov činných v trestnom konaní, v dôsledku ktorého dôjde k odňatiu alebo znemožneniu riadneho uplatnenia procesných práv obvineného. Zároveň je však potrebné zdôrazniť, že nie každé porušenie práva obvineného na obhajobu môže mať za následok konštatovanie naplnenia dovolacieho dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Zákon totiž výslovne požaduje, aby išlo o porušenie zásadné. Takéto porušenie musí teda kardinálnym, kľúčovým spôsobom zasiahnuť do možnosti obvineného uplatniť svoje základné právo brániť sa proti tvrdeniam obžaloby. Prípadné porušenie práva na obhajobu, pokiaľ sa zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, preto samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Pri posudzovaní, či v tom ktorom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, je potrebné vychádzať zo všetkých okolností a špecifik konkrétneho prípadu a tieto individuálne ako aj vo

vzájomných súvislostiach vyhodnotiť. Právo na obhajobu treba chápať ako vytvorenie podmienok pre úplné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. možno uplatniť len v prípade, ak dôjde k porušeniu zákonných ustanovení upravujúcich vykonávanie jednotlivých dôkazných prostriedkov. Vzťahuje sa k najdôležitejšej fáze trestného konania - k dokazovaniu. Dokazovanie prebieha v štyroch etapách. Prvou je vyhľadávanie dôkazov, druhou ich zabezpečenie, treťou ich vykonávanie a poslednou etapou dokazovania je hodnotenie dôkazov. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. sa týka predovšetkým tretej etapy dokazovania, t. j. vykonávania dôkazov súdom, ale zahŕňa aj predchádzajúce dve štádiá dokazovania (vyhľadávanie a zabezpečovanie), pretože dôkazy zadovážené v rozpore so zákonom, eventuálne získané nezákonným donútením alebo hrozbou s výnimkou prípadu, keď sa použije ako dôkaz proti osobe, ktorá také donútenie alebo hrozbu donútenia použila (§ 119 ods. 4 Tr. por.), nie sú v trestnom konaní použiteľné a hodnotiteľné. V rámci uvedeného dovolacieho dôvodu sa preto skúma predovšetkým postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu pri získavaní a vykonávaní dôkazov, ktoré slúžili ako podklad pre rozhodnutie vo veci.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.) sa rozumie nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia. Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie zistenie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin alebo, že išlo o iný trestný čin alebo obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa súdeným skutkom dopustil. Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu [§ 13 až § 15c Tr. zák. (§ 24 až § 30 Tr. zák. účinného od 01.01.2006)], prípadne zániku trestného činu [najmä § 67 Tr. zák. (§ 87 Tr. zák. účinného od 01.01.2006)], prípadne pochybenie súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu [§ 35 ods. 1 a 2 Tr. zák. (§ 41 Tr. zák. účinného od 01.01.2006)], súhrnného trestu [§ 35 ods. 3 Tr. zák. (§ 42 Tr. zák. účinného od 01.01.2006)] a pod. Je však potrebné uviesť, že dovolací súd nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu. Nie je tak legitimovaný posudzovať ani úplnosť a správnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní, a rovnako ani hodnotenie v tomto konaní vykonaných dôkazov. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať.

Vo vzťahu k námietke obvineného K. H., ním subsumovanej pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. a súčasne pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., a spočívajúcej v čítaní výpovedí svedkov v konaní pred senátom napriek tomu, že v predchádzajúcom konaní mali byť vykonané pred súdom v nezákonnom zložení (pred samosudkyňou), a teda nezákonným spôsobom, považuje dovolací súd, vzhľadom na jej obsah, za potrebné opätovne zdôrazniť, že nakoľko dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, predstavuje výrazný zásah do inštitútu právoplatnosti, základnej vlastnosti súdneho rozhodnutia vyjadrujúcej jeho nezmeniteľnosť a záväznosť, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty v právnom štáte. Tomu zodpovedá aj striktné obmedzenie možnosti podať dovolanie jednak vymedzením dovolacích dôvodov a jednak stanovením povinnosti namietať niektoré dovolacie dôvody najneskôr v odvolacom konaní (§ 371 ods. 4 Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 4 prvá veta Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Cieľom ustanovenia § 371 ods. 4 Tr. por. je predísť tomu, aby konanie pred dovolacím súdom slúžilo

ako možnosť namietať nové a nové nedostatky, ktoré mohli byť zhojené už v konaní pred súdom nižšieho stupňa. Zákonodarca v tejto súvislosti totiž predpokladal, že pokiaľ bola namietaná vada dovolateľovi známa už v pôvodnom konaní, a tento sa ju nesnažil odstrániť pri prvej možnej príležitosti, nejde o vadu tak závažnú, aby ju bolo potrebné preskúmať v dovolacom konaní, a v podstate by mohlo ísť len o špekuláciu dovolateľa smerujúcu k predĺženiu celého konania.

V prejednávanej veci z obsahu súdneho spisového materiálu vyplýva, že dovolacia námietka uvádzaná obvineným v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. (správne mala byť podriadená pod osobitný dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. b) Tr. por., ktorý je vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. v pomere špeciality, a ktorý spočíva práve v nezákonnom zložení súdu, ktorým treba, ako už bolo uvedené vyššie, rozumieť aj obvineným namietané rozhodovanie samosudcom namiesto senátu) a súčasne v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. (keďže skutočnosť, že súd konal v nezákonnom zložení mala mať podľa obvineného dopad aj na zákonnosť pred ním vykonaných dôkazov), nebola v konaní pred súdom prvého ani druhého stupňa vznesená. Predmetná námietka nebola obvineným vznesená napriek jeho aktívnej účasti v trestnom konaní, v danom prípade obzvlášť v štádiu konania pred súdom, i napriek jeho vyrozumieniu o všetkých procesných úkonoch súdu. Z týchto okolností je zrejmé, že dovolaním namietané nedodržanie procesného postupu, ktorého sa mal konajúci súd prvého stupňa dopustiť, keď po zistení, že v predmetnej trestnej veci je na konanie príslušný senát, nepristúpil k opätovnému vykonaniu na hlavnom pojednávaní dovtedy vykonaných dôkazov (výsluchov), ale tieto so súhlasom strán konania (napriek ich, obvineným tvrdenej, nezákonnosti spôsobenej ich vykonaním pred nepríslušným súdom) len prečítal, muselo byť obvinenému známe už v pôvodnom konaní.

Z tohto dôvodu táto námietka obvineného (t.j. že súd konal v nezákonnom zložení a v takom aj vykonal dôkazy, ktoré následne, v konaní pred senátom len prečítal, hoci na to nebola splnená základná podmienka, vyžadujúca, aby prečítané dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom) nemôže byť použitá ako podklad pre splnenie ani jedného z dovolacích dôvodov, ku ktorým smeruje. To znamená, že obvinený dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c) [správne písm. b)] a písm. g) Tr. por., takto obsahovo vymedzené, nemohol v zmysle § 371 ods. 4 Tr. por. v dovolacom konaní použiť, a preto sa nimi najvyšší súd v rámci svojej prieskumnej právomoci ani nezaoberal.

Pokiaľ ide o námietku obvineného, týkajúcu sa nezabezpečenia a nevykonania dôkazu - obrazovo-zvukového záznamu, a uplatnenú v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., táto svojím obsahom zodpovedá výhradám obvineného realizovaným v priebehu takmer celého konania pred súdom, vrátane podaného odvolania. Je teda zrejmé, že na rozdiel od vyššie uvedenej námietky uvádzanej dovolaním obvineného v rámci dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) Tr. por., spĺňa podmienky vyžadované ustanovením § 371 ods. 4 Tr. por. Dovolací súd preto v ďalšej časti pristúpil k preskúmaniu dôvodnosti tejto námietky obvineného, ako aj ďalších námietok ním subsumovaných pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. a napádajúcich postup odvolacieho súdu, ktorých uplatnenie skôr ako v dovolacom konaní je z povahy veci vylúčené, a tiež námietky subsumovanej obvineným pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ktorého uplatnenie v dovolacom konaní nie je viazané na splnenie podmienok uvedených v § 371 ods. 4 Tr. por.

Preskúmaním obsahu predloženého spisu najvyšší súd zistil nasledovné skutočnosti:

K námietke obvineného k postupu odvolacieho súdu pri nezabezpečení a následnom nevykonaní ním navrhovaného dôkazu - obrazovo-zvukového záznamu z monitorovacej akcie polície, ktorý by mal mať vo vzťahu k poškodenému JUDr. H. H. usvedčujúci charakter a ktorý by sa mal nachádzať v archíve Úradu boja proti organizovanej kriminalite Prezídia Policajného zboru Západ - Trnava, najvyšší súd vo všeobecnosti uvádza, že rozhodnutie súdu o odmietnutí návrhov na vykonanie, respektíve doplnenie dokazovania môže za istých okolností skutočne predstavovať porušenie práva na obhajobu. Stane sa tak však len vtedy, ak súd zrozumiteľným a presvedčivým spôsobom nevysvetlí nemožnosť vykonania dokazovania, respektíve nadbytočnosť a nepotrebnosť jeho doplnenia a zároveň existujú ďalšie skutočnosti naznačujúce, že konanie nebolo vedené objektívne a že zjavne nerešpektovalo pravidlá

spravodlivého procesu. Len v takom prípade by bolo možné konštatovať porušenie práva na obhajobu obvineného, a teda aj naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. To znamená, že hoci obsahom práva na obhajobu je aj právo navrhnúť dôkazy a tomu zodpovedajúca povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu sa takýmito návrhmi adekvátne zaoberať, a teda najneskôr pred meritorným rozhodnutím im buď vyhovieť alebo ich odmietnuť, respektíve rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú, obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinností podľa § 2 ods. 10 a ods. 11 Tr. por. (ako aj vlastné hodnotenie dôkazov podľa § 2 ods. 12 Tr. por.) nemožno považovať za porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom.

Dovolací súd pritom, vychádzajúc (rovnako ako odvolací súd) predovšetkým z rozsiahlych, v spisovom materiáli zadokumentovaných, snáh súdu prvého stupňa obstaráť dôkaz, na ktorý sa obvinení v priebehu celého trestného konania odvolávali (t.j. sporný obrazovo-zvukový záznam), nezistil ani v postupe súdu prvého stupňa, ale ani v následnom postupe dovolacieho súdu, nadväzujúcim na návrh obvineného na zabezpečenie a vykonanie dôkazu prehratím tohto obrazovo-zvukového záznamu, žiadny z vyššie pomenovaných nedostatkov, ktorý by v predmetnej veci umožňoval dospieť k záveru o porušení práva obvineného na obhajobu zásadným spôsobom. Zo spisového materiálu je evidentné, že okresný súd vykonaním viacerých úkonov (opakovanými dopytmi na viaceré rôzne organizačné zložky Policajného zboru Slovenskej republiky a najmä Úradu boja proti organizovanej kriminalite Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky) prejavil patričnú a náležitú snahu o zabezpečenie obvinenými požadovaného dôkazu (predmetného obrazovo-zvukového záznamu) za účelom jeho vykonania na hlavnom pojednávaní, ktorá však z objektívnych dôvodov (príslušné orgány ním nedisponujú a v oficiálnych odpovediach na žiadosti súdu o jeho zabezpečenie nepotvrdili ani jeho existenciu) nebola úspešná. Nevykonanie obvineným navrhovaného dôkazu teda nie je v danom prípade možné pričítať subjektívnemu zlyhaniu súdu či jeho nezáujmu o vykonanie (doplnenie) dokazovania, a to nielen prvostupňového súdu, ale i súdu odvolacieho, ktorý musel na základe štúdia spisového materiálu a oboznámenia sa s predchádzajúcimi početnými neúspešnými pokusmi okresného súdu o zabezpečenie predmetného dôkazu nevyhnutne dôjsť k záveru o nehospodárnosti, priam zbytočnosti akýchkoľvek ďalších snáh o jeho zabezpečenie. Pritom iba (v tejto veci teda celkom zjavne nepreukázaná) pasivita súdu (ako prvostupňového tak i odvolacieho) pri zabezpečovaní predmetného dôkazu by mohla znamenať porušenie práva na spravodlivý proces, a tak aj naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Najvyšší súd k tomu len marginálne poznamenáva, že obvinený napadol v súvislosti s nevykonaním tohto dôkazu len postup odvolacieho súdu, keďže na hlavnom pojednávaní dňa 15. októbra 2013 pred vyhlásením rozsudku uviedol, že nemá návrhy na doplnenie dokazovania. Na zdôraznenie správnosti postupu odvolacieho súdu dovolací súd v tejto súvislosti preto zároveň poukazuje na skutočnosť, že s návrhom na doplnenie dokazovania vyžiadaním obrazovo-zvukového záznamu z roku 2006 z Úradu boja proti korupcii, ktorý by sa mal vzťahovať na korupciu v súvislosti s činnosťou poškodeného JUDr. H. H. a zaznamenávať rozhovor medzi obvineným K. H. a poškodeným, vzneseným obvineným K. H. (a súčasne aj obhajkyňou obvineného H. Y.) na verejnom zasadnutí dňa 3. decembra 2014, sa tento vysporiadal správne aj po procesnej stránke, keď predseda senátu uznesením vyhláseným po porade senátu na predmetnom verejnom zasadnutí rozhodol, že návrh na vykonanie dôkazov zo strany obhajkyne a obvineného K. H. sa zamieta, pričom dôvody, pre ktoré nevyhovел návrhu obhajoby na vykonanie tohto dôkazu, zhrnul v odôvodnení svojho rozsudku (str. 7), kde analýzou výpovedí jednotlivých svedkov dospel k záveru o neexistencii obrazovo-zvukového záznamu s obsahom tvrdeným obvineným(i).

Záverom sa k tejto námietke obvineného žiada poznamenať, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov.

Nespokojnosť obvineného s rozsahom vykonaného dokazovania nemôže byť sama o sebe porušením práva na obhajobu. Súd, vykonávajúci dokazovanie vo veci, čo do rozsahu dokazovania nie je viazaný návrhmi strán ani ich názormi. Je výlučne na jeho zvážení, vykonanie ktorého z dôkazov má pre rozhodnutie veci podstatný význam a vykonanie ktorého naopak nie je právne významné, keďže pre vydanie rozhodnutia nie je podstatné, koľko dôkazov je vykonaných, ale aká je ich dôkazná sila (*argumenta ponderantur, non numerantur*). Rovnako, v zmysle uvedeného súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu strany na doplnenie dokazovania. Vykonanie a hodnotenie dôkazov odlišne od predstáv a želaní obvineného teda nie je porušením práva na obhajobu, a preto nemôže napĺňať ani dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Ak by totiž záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú, a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.

Pokiaľ ide o súbor ďalších námietok, subsumovaných obvineným pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. a vyjadrujúcich jeho výhrady voči postupu odvolacieho súdu na verejnom zasadnutí dňa 3. decembra 2014, vo vzťahu k týmto musel dovolací súd konštatovať, že sa nezakladajú na pravde.

Obvinený, vyčítajúc predsedovi senátu odvolacieho súdu, že mu neumožnil vyjadriť sa pred odvolacím súdom k samotnému odvolaniu a k vyhodnoteniu dôkazov a najmä nepristúpil k zaprotokolovaniu jeho vyjadrenia (záverečnej reči) ako súčasť spisu, oprel dovolací dôvod uplatnený podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. aj o tvrdenia, vo svojej podstate smerujúce k spochybneniu správnosti a pravdivosti zápisnice o verejnom zasadnutí z 3. decembra 2014.

V tejto súvislosti preto dovolací súd považuje za dôležité pripomenúť, že o každom úkone trestného konania, vrátane verejného zasadnutia, o ktoré išlo v danom prípade, sa spíše zápisnica podľa § 58 ods. 1 Tr. por., ktorá okrem iných všeobecných náležitostí uvedených pod písmenami a) až c) odseku 1 § 58 Tr. por. musí podľa písm. d) odseku 1 tohto paragrafu obsahovať stručné, ale výstižné opísanie priebehu úkonu, z ktorého je zrejmé i zachovanie zákonných ustanovení upravujúcich vykonávanie úkonu, ďalej podstatný obsah rozhodnutí vyhlásených pri úkone, a ak bol pri úkone doručený rovnopis rozhodnutia, osvedčenie o tomto doručení. Podľa § 58 ods. 1 písm. e) Tr. por. musí zápisnica obsahovať návrhy strán, poskytnutie poučenia, prípadne vyjadrenie poučených osôb a podľa písm. f) citovaného ustanovenia musí zápisnica obsahovať aj námietky strán alebo vypočúvaných osôb proti obsahu zápisnice.

V danom prípade zápisnica o verejnom zasadnutí, za ktorú zodpovedá predseda senátu, ktorý ju podľa § 59 ods. 1 Tr. por. spolu so zapisovateľom podpisuje, poskytuje dostatočný prehľad o jeho priebehu.

Z dotknutej zápisnice pritom vyplýva, že po otvorení verejného zasadnutia, prednese napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, uvedení chýb, ktoré sa rozsudku a konaniu mu predchádzajúcemu vytýkali a oznámení podstatného obsahu dovtedajšieho konania sa k podaným odvolaniam postupne vyjadrila prokurátorka Krajskej prokuratúry W., obhajkyňa spoluobvineného H. Y. a napokon aj samotný obvinený K. H., ktorý sa v rámci svojho vyjadrenia zameriaval predovšetkým na hodnotenie vykonaných dôkazov a na podporu svojho odvolania odkázal v podrobnostiach na svoje písomné vyjadrenie (označené ako záverečná reč), ktoré žiadal založiť do spisu. Reakciou na jeho žiadosť bola poznámka predsedu senátu o tom, že podanie obvineného sa stáva súčasťou zápisnice, na základe ktorej bolo toto zažurnalizované do spisu bezprostredne po zápisnici o verejnom zasadnutí. Následne súd vyhláseným uznesením vykonal doplnenie dokazovania, ku ktorému sa obvinený ako jediný zo zúčastnených strán konania vyjadril. Po prednesení návrhu na doplnenie dokazovania obhajkyňou spoluobvineného H. Y. bol opäť poskytnutý priestor na vyjadrenie obvinenému K. H., ktorý sa v reakcii na prednesený návrh na doplnenie dokazovania vyjadril k okolnostiam stretnutia s poškodeným. Obvinený zároveň vzniesol rovnaký návrh na doplnenie dokazovania ako obhajkyňa spoluobvineného H. Y. Po jeho zamietnutí a vyhlásení dokazovania za skončené predseda senátu v súlade s § 295 ods. 3 Tr. por. udelil slovo na

konečné návrhy, ktoré postupne predniesli prokurátorka Krajskej prokuratúry W., obhajkyňa spoluobvineného H. Y. a nakonaj samotný dovolateľ.

Z uvedeného je zrejmé, že verejné zasadnutie konané dňa 3. decembra 2014 prebiehalo plne v súlade s ustanoveniami § 291 až 300 Tr. por., upravujúcimi priebeh verejného zasadnutia, a zároveň že obvinený nebol ukrátený na svojom práve vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu, a k dôkazom o nich, garantovanom mu ustanovením § 34 ods. 1 veta prvá Tr. por. Nebolo teda preukázané, že by mu senátom odvolacieho súdu, respektíve jeho predsedom nebolo umožnené vyjadriť sa k odvolaniu či k vykonaným dôkazom. Práve naopak, zápisnica o verejnom zasadnutí spoľahlivo preukazuje, že obvinenému bol poskytnutý dostatočný a veľkorysý priestor na formulovanie a prednesenie svojich postojov, návrhov i hodnotiacich záverov. Právo obvineného na obhajobu zaručené ustanovením § 2 ods. 9 Tr. por. tak nebolo porušené ani týmto, obvineným napadnutým, postupom senátu odvolacieho súdu, respektíve jeho predsedu na jeho verejnom zasadnutí dňa 3. decembra 2014.

Táto zápisnica, ktorá je rozhodujúca pri preskúvaní postupu súdu, vytýkaného podaným dovolaním, pritom nebola spôsobom predpokladaným v § 58 ods. 1 písm. f) a § 60 ods. 1 Tr. por. žiadnou zo strán spochybnená (ani čo do priebehu verejného zasadnutia).

V predmetnej veci teda najvyšší súd nezistil, že by niektorá z obvineným uplatnených námietok viedla k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Podané dovolanie obvinený odôvodnil aj dovolacím dôvodom vyjadreným v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Námietkami subsumovanými pod tento dovolací dôvod obvinený v podstate namietať nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov súdmi oboch stupňov a zároveň tieto sám hodnotil zo svojho uhla pohľadu s tým, že, trvajúc na tom, že v čase, keď malo dôjsť k spáchaniu trestného činu krivého obvinenia, si nebol vedomý toho, že by poškodeného obviňoval nepravdivo, a zároveň argumentujúc výpoveďou svedka Ing. H. R., z ktorej podľa jeho názoru nepochybne vyplýva, že na podanie trestného oznámenia bol nahovorený políciou, formuloval záver o absencii vôľovej i vedomostnej zložky subjektívnej stránky trestného činu, za spáchanie ktorého bol odsúdený, ako obligatórneho znaku jeho skutkovej podstaty.

Z konkrétného obsahu dovolacích námietok obvineného vznesených podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. tak celkom zrejmé vyplýva, že tieto sú vo svojej podstate len vyjadrením jeho nesúhlasu s rozhodnutím prvostupňového i odvolacieho súdu v otázke ustálenia tých okolností skutku kladeného mu napadnutými rozhodnutiami za vinu, ktoré sú vyjadrením jeho vnútorného vzťahu k samotnému konaniu, a teda konajúcimi súdmi prezentovanými odôvodneniami ich skutkových a právnych záverov. Namietajúc nepreukázanie týchto skutkových okolností, teda toho, že sa živého obvinenia poškodeného dopustil vedome, relevantnými dôkazmi, obvinený napadol spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov.

Vzhľadom na konštatované, keďže, ako už bolo uvedené, v rámci skúmania danosti dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., t. j. či dovolaním napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení, dovolací súd nemôže skúmať alebo meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku, ale je vždy viazaný konečným skutkovým zistením, dovolací súd musel usúdiť, že predmetné námietky obvineného K. H. sú zjavne neopodstatnené. V rámci tohto dovolacieho dôvodu totiž môže dovolací súd len posudzovať, či súdy nižšieho stupňa na pevne a nemenne zistený skutkový stav, aplikovali správne ustanovenia Trestného zákona.

To znamená, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého, prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, ale aj proti rozsahu vykonaného dokazovania a hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové

závery môže dopĺňovať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa.

V predmetnej veci preto dovolací súd na podklade námietok vznesených obvineným podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. skúmal len, či konaním obvineného K. H., tvoriacim skutkovú vetu odsudzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa, bola naplnená (dovolaním obvineného namietaná) subjektívna stránka skutkovej podstaty trestného činu krivého obvinenia podľa § 174 ods. 1 Tr. zák., pričom dospel k rovnakému záveru ako súdy nižších stupňov.

Trestného činu krivého obvinenia podľa § 174 ods. 1 Tr. zák. sa dopustí ten, kto iného ľživo obviní z trestného činu v úmysle privodiť jeho trestné stíhanie.

Pre naplnenie subjektívnej stránky skutkovej podstaty sa pri trestnom čine krivého obvinenia vyžaduje úmyselné zavinenie.

Platí pritom, že forma zavinenia obvineného tak, ako bola okresným a krajským súdom ustálená, patrí rovnako ako vymedzenie konania, jeho následku a príčinnej súvislosti medzi nimi, do okruhu skutkových (a nie právnych) zistení a záverov, ktoré sú s poukazom na vyššie uvedené z prieskumnej povinnosti dovolacieho súdu vylúčené. Ich revízia v danom konaní neprichádza do úvahy.

Medzi skutkové zistenia prvostupňového súdu, poňaté do skutkovej vety výrokovej časti rozsudku okresného súdu a potvrdené dovolaním napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu, pritom patrí aj konštatovanie, v zmysle ktorého obvinený K. H.Í. (spolu so spoluobvineným H. Y.) v tam uvedenej sťažnosti vedome uviedol nepravdivé skutočnosti súvisiace s výkonom právomoci poškodeného ako sudcu Krajského súdu v W..

Na základe popísaných skutkových okolností prípadu mal dovolací súd za jednoznačne preukázané, že obvinený svojím konaním naplnil všetky zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu krivého obvinenia, a to vrátane jej subjektívnej stránky, keď, majúc v úmysle privodiť trestné stíhanie poškodeného, sťažnosť pre porušenie zákona podanú Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky vedome založil na uvedení nepravdivých skutočností súvisiacich s výkonom právomoci poškodeného ako sudcu Krajského súdu v W., v zmysle ktorých mal poškodený od neho (ako aj od jeho spoluobvineného H. Y.) požadovať finančnú hotovosť vo výške 16 597,- eur (500 000,- Slovenských korún), a to za účelom vyhovenia ich odvolaniu v inej trestnej veci. Z obvinenými uvádzaných skutkových okolností, premietnutých aj do skutkovej vety výrokovej časti rozsudku súdu prvého stupňa, je evidentné, že tieto boli spôsobilé privodiť poškodenému trestnému stíhanie, a to predovšetkým pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa i trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody. S poukazom na spôsob (vedome), formu (sťažnosť pre porušenie zákona podaná Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky a ním následne odstúpená Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky) a obsah (nepravdivé skutočnosti súvisiace s výkonom právomoci sudcu Krajského súdu v W. a spočívajúce v požadovaní finančnej hotovosti majúcej mať vplyv na rozhodnutie súdu) konania obvinených, ktorým došlo k spáchaniu tohto trestného činu tak, ako boli ustálené v skutkovej vete výrokovej časti odsudzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa, nemohol ani dovolací súd dospieť k inému záveru, než aký bol ohľadom zavinenia formulovaný už okresným súdom.

Znenie výroku rozsudku okresného súdu (v ktorom sa konštatuje, že k uvedeniu nepravdivých skutočností došlo zo strany oboch obvinených vedome) totiž nevzbudzuje pochybnosti o naplnení subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu krivého obvinenia vo forme priameho úmyslu podľa § 4 písm. a) Tr. zák. V skutkovej časti výroku napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa tak okresný súd výslovne vyjadril aj obvineným namietaný zákonný znak „ľživého obvinenia,“ ktorý je súčasťou správne použitej právnej kvalifikácie.

Možno teda uzavrieť, že pokiaľ výrok o vine vo svojej skutkovej vete uvádza, že skutočnosti uvádzané obvineným(i) v súvislosti s výkonom právomoci poškodeného sú nepravdivé a tieto boli ako také ním

(nimi) uvedené vedome, je požiadavka správnej právnej kvalifikácie tomu zodpovedajúceho zákonného znaku, uvedeného v § 174 ods. 1 Tr. zák. (zavinenie vo forme úmyslu), splnená. Vzhľadom na uvedené je ďalšie skúmanie skutočnej úrovne poznania obvineným oznámených skutočností a jeho presvedčenia o ich pravdivosti, ako aj jeho skutočnej vôle konať spôsobom, akým sa dopustil predmetného trestného činu, dovolacím súdom v rámci dovolacieho konania absolútne neprípustné. Ako totiž Trestný poriadok v § 371 ods. 1 písm. i) výslovne ustanovuje, správnosť ani úplnosť zisteného skutku nemôže dovolací súd skúmať a meniť. Tomu zodpovedá aj konštantná judikatúra najvyššieho súdu, v zmysle ktorej pri dovolaní podanom z dôvodov uvedených § 371 ods. 1 Tr. por. ide o reparáciu chýb aplikácie hmotného a procesného práva, nie o skúmanie eventuálnych nedostatkov skutkových zistení. Ak teda právna kvalifikácia zodpovedá zistenému skutku (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd neskúma), je táto kvalifikácia z pohľadu dovolacieho prieskumu správna.

Z uvedeného vyplýva, že súdy obidvoch stupňov postupovali správne a v súlade so zákonom, keď na podklade skutku ustáleného v skutkovej vete konanie obvineného právne posúdili ako trestný čin krivého obvinenia podľa § 174 ods. 1 Tr. zák. spáchaného spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Tr. zák.

Obvinený K. H. však v rámci dovolacieho dôvodu uplatneného podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. správne upozornil na okresným súdom chybné uvedenie právnu kvalifikáciu spolupáchateľstva. Zodpovedá totiž skutočnosti, že súd prvého stupňa v právnej vete výrokovej časti svojho rozsudku vyslovil, že obvinení H. Y. a K. H. sa dopustili trestného činu spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 1 Tr. zák., hoci predmetom úpravy citovaného ustanovenia nie je spolupáchateľstvo, ale spáchanie trestného činu jedným páchatelom. Výmedzenie spolupáchateľstva je potom obsahom úpravy nasledujúceho ustanovenia § 9 ods. 2 Tr. zák.

Z povahy veci a tiež z odôvodnenia rozsudku prvostupňového súdu, v ktorom tento, síce stále mylne odkazujúc na ustanovenie § 9 ods. 1 Tr. zák., no zároveň konštatujúc, že trestný čin bol spáchaný spoločným konaním dvoch osôb, posúdil ich konanie ako spolupáchateľstvo, je evidentné, že ide o zrejmu nesprávnosť, ktorá nemôže byť spôsobilá splniť podmienku stanovenú ustanovením § 371 ods. 5 Tr. por., t. j. že by zistené porušenie zákona zásadne ovplyvnilo postavenie obvineného. Dovolací dôvod, uplatnený obvineným podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. a ním odôvodnený vyššie uvedenou okolnosťou, teda v zmysle citovaného ustanovenia § 371 ods. 5 Tr. por. nemožno použiť.

Napokon, obvinený v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. namietal aj aplikáciu Trestného zákona v nepríslušnom znení, dôvodiac tým, že trestný čin mal byť spáchaný dňa 18.05.2004, a teda v čase, keď bol v účinnosti Trestný zákon č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 457/2003 Z. z., t.j. vo svojom znení účinnom do 31.07.2004, avšak súdy rozhodovali podľa Trestného zákona účinného do 31.12.2005. Najvyšší súd k tejto výhrade obvineného uvádza len, že nakoľko žiadna z nasledujúcich novelizácií Trestného zákona č. 140/1961 Zb., ku ktorej došlo po tom, ako do účinnosti vstúpil zákon č. 457/2003 Z. z., a ktorá sa postupne realizovala zákonom č. 403/2004 Z. z. (s účinnosťou od 01.08.2004), zákonom č. 576/2004 Z. z. (s účinnosťou od 01.01.2005), zákonom č. 613/2004 Z. z. (s účinnosťou od 01.01.2005), zákonom č. 757/2004 Z. z. (s účinnosťou od 01.04.2005) a zákonom č. 227/2005 Z. z. (s účinnosťou od 01.07.2005), sa nijakým spôsobom nedotkla žiadneho z ustanovení Trestného zákona aplikovaného či aj len potenciálne aplikovateľného konajúcimi súdmi na prejednávajúcu trestnú vec. To znamená, že obvineným vznesená požiadavka na uvádzanie Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v inom než v poslednom účinnom znení sa v danom prípade nezakladá na žiadnom relevantnom dôvode a rovnako tak nemá žiaden relevantný (faktický ani právny) význam.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.